

Grote aardhommels vroeg uit winterslaap?

Mervyn Roos

Spectaculair waren mijn drie vondsten van een koningin *Bombus magnus* op 20 maart j.l. in de bosrand rondom het Beekhuizerzand even ten oosten van Harderwijk (Ac. 174-483). Op drie verschillende plekken werd een zonnende koningin aangetroffen tussen groepjes zonnende koninginnen van *B. terrestris* op de grond onder Grove dennen.

Op zich is het voorkomen van *B. magnus* niet bijzonder; de vliegtijd echter wel. De soort staat bekend als een late soort en volgens de “Voorlopige atlas van de Nederlandse bijen” verschijnen de eerste koninginnen pas vanaf 20 april in ons land. Ook in een recente publicatie (Bertsch, A., et al. 2004) wordt de late vliegtijd voor deze soort expliciet vermeld. Dat het verschil in vliegtijd met *B. cryptarum* een hulp kan zijn voor het verrichten van veldwerk aan de laatst genoemde soort zoals in deze publicatie wordt gesuggereerd is door deze vondsten twijfelachtig geworden.

Het verdient dus aanbeveling om ook in het vroege voorjaar eens wat meer aandacht te besteden aan zonnende hommels, want wellicht is het geen uitzondering.

Voor de determinatiekenmerken van de moeilijke groep van de aardhommels verwijs ik graag naar de hieronder vermelde literatuur. Verder staat op onze website [www.nev.nl/hymenoptera] onder het kopje determinatie nog meer literatuur voor het determineren van hommels.

Literatuur

Wolfgang H.O. Dorow, 2004 – Naturwaldreservate in Hessen, Schönbuche 6/2.2: 172-174

Bertsch, A., et al. 2004 – Discrimination of *B. cryptarum* and *B. magnus* by morphology. Beitr. Ent. 54(2004)2 S. 365-386